

## GMO: nekonečný príbeh na Slovensku

Trnava, 12.12.2019. Po odovzdaní Petície za zdravé potraviny a Slovensko bez GMO<sup>1</sup> v roku 2016, ktorú podpísalo 18 300 občanov a podporili - Zväz výrobcov krmív, skladovateľov a obchodných spoločností, Agro-eko fórum - platforma zastrešujúca mnohé organizácie, Ekotrend Slovakia, sme očakávali uzákonenie zákazu pestovania GM (geneticky modifikovaných) plodín do roku 2018. Nie len, že MPRV SR návrh zákazu dodnes nepredložilo do NR SR, ale spolu s MŽP SR vďaka nečinnosti, naťahovaniu a nevhodnej spolupráci neboli schopní do našej legislatívy implementovať smernicu EÚ 2015/412 z 11. marca 2015 (ďalej len GMO smernica), ktorou sa mení smernica 2001/18/ES, pokiaľ ide o možnosť členských štátov obmedziť alebo zakázať pestovanie geneticky modifikovaných organizmov na ich území, čo by umožnilo zakázať pestovania GM plodín v SR.

**Od roku 2017 sa u nás už GM plodiny síce nepestujú, no nasledujúci rok to môže byť opäť inak, keďže ich pestovanie je povolené. Preto zákaz pestovania, ktorý implementovala už väčšina štátov EÚ, je u nás tiež nevyhnutný. Inak povedané, dvere sú otvorené, treba ich zavrieť.**

Prinášame vám chronologické informácie o krokoch oboch ministerstiev, ktoré do dnes vykonali:

1. *December 2016 – stretnutie MPRV SR s Občianskou iniciatívou Slovensko bez GMO, kde MPRV SR prisľúbilo zakázať GM plodiny, no dostatočne neprešetrilo a nevyhodnotilo petíciu, keďže napríklad uviedlo, že predmetnú petíciu nie je možné vyhodnotiť z hľadiska opodstatnenosti alebo neopodstatnenosti.*
2. *12. Júna 2017 - (sedem mesiacov po odovzdaní petície) MPRV SR zaslalo nomináciu členov do Medzirezortnej pracovnej skupiny, ktorú zriadilo MŽP SR a ktorá má za úlohu implementáciu smernice EÚ 2015/412. Súčasťou bol aj návrh pracovnej verzie zákona ako možným východiskom pre prípadnú ďalšiu prácu v pracovnej skupine.*
3. *20. September 2017 - prvé zasadnutie pracovnej skupiny, na ktorom sa dohodlo, že návrh zákona zaslaný MPRV SR môže slúžiť ako základ pre ďalšie práce.*
4. *6. Apríl 2018 - listom z MPRV SR boli vysvetlené pripomienky a námietky MŽP SR k pracovnej verzii zákona.*
5. *3. Máj 2018 – MŽP SR nominovalo zástupcu Občianskej iniciatívy Slovensko bez GMO do Komisie pre biologickú bezpečnosť.*
6. *10. August 2018 – druhé stretnutie pracovnej skupiny, kde MŽP SR predložilo ďalšie pripomienky k návrhu zákona a po skoro 2 rokoch po odovzdaní petície prekvapivo navrhlo, aby zmenu zákona predkladalo na schválenie MPRV SR a tvrdí, že MPRV SR tak z vlastnej iniciatívy neurobilo. Vláda SR v roku 2015 určila za gestora implementácie smernice MŽP SR. MPRV SR oznámilo, že nie je zvyčajné meniť gestora a bola by potrebná komunikácia na štatutárnej úrovni a predloženie materiálu k zmene gestora a preto považujú vyjadrenia MŽP SR za zavádzajúce. MŽP SR kontruje tým, že je síce gestorom, ale MPRV SR je spolugestorom a štatút spolugestora umožňoval predloženie návrhu zákona aj bez potreby zmeny gestora.*
7. *Apríl 2019 – MPRV SR na základe výzvy zaslalo na MŽP SR návrh zákona implementujúceho smernicu so všetkými sprievodnými materiálmi. MŽP SR oznámilo, že zákon predloží na schválenie.*
8. *2. Máj 2019 - pracovné stretnutie k pripomienkam MŽP SR.*
9. *3. Máj 2019 – MPRV zaslalo upravený návrh zákona na MŽP SR.*
10. *19. November – MŽP oznámilo, že návrh zákona je len predložený na schválenie vedeniu ministerstva.*

Ak by tento proces prebehol v priebehu 12 mesiacov, tak by iniciatíva na neschopnosť, nečinnosť, slabú spoluprácu a podľa nášho názoru aj úmyselné naťahovanie neupozorňovala, najmä keď sa jedná o zdravie našich občanov a riziko pre ŽP. Potvrďuje to aj fakt, že MŽP SR v apríli 2019 tvrdilo, že medzirezortné pripomienkové konanie k zmene zákona umožňujúcej zakázať pestovanie GM plodín môžeme očakávať v období august – september, no konanie stále nezačalo. MPRV SR, ktoré prisľúbilo zákaz pestovania GM plodín do r. 2018 oznámilo, že nariadenie zakazujúce pestovanie GM kukurice nie je legislatívne možné z dôvodu pokračujúceho legislatívneho procesu zákona, ktorý musí byť najprv schválený v NR SR a ktorý bude určovať podmienky zavedenia zákazu.

## **Občianska iniciatíva Slovensko bez GMO**

Iniciatíva Slovensko bez GMO od odovzdania petície pravidelne kontaktovala a vyzývala ministerstvá k zvýšenej aktivite. Odpoveďou boli sľuby a poukazovanie na zodpovednosť druhého ministerstva. Takto sa naše ministerstvá platené z našich daní správať nemôžu. Opodstatnene sa obávame, že v tomto volebnom období nielenže nezakážeme pestovanie GM plodín na našom území, ale ani sa nestihne dokončiť na to potrebná úprava legislatívy. Túto skutočnosť považujeme za veľké zlyhanie ministerstiev. Očakávame vyvodenie personálnej zodpovednosti za toto zlyhanie a okamžité napredovanie v legislatívnom procese.

Viac informácií nájdete na našej stránke [www.vsetkoogmo.sk](http://www.vsetkoogmo.sk).

Občianska iniciatíva Slovensko bez GMO.

Kontakt: Ing. Peter Sudovský (člen OI Slovensko bez GMO a petičného výboru),  
[info@vsetkoogmo.sk](mailto:info@vsetkoogmo.sk), tel.č.: 0915115084

Odkazy:

1. Petícia za zdravé potraviny a Slovensko bez GMO (november 2016):  
<https://www.vsetkoogmo.sk/index.php/peticia-za-zdrave-potraviny>